

se zeleni logovi; tam pa tam dviguje tudi razvalina kakošnega starega grada svoje sterne stene proti jasnemu nebu. V sredi reke pa stoji samotna, neizmerna pečina, na kateri se nahajajo ostanjki čverstega zidovja v podobi razdrttega stolpa. Od tega zidovja se pripovedujejo različne pravlice. Naj priobčim jez eno iz letopisa kerščanskih prebivavcov na Turškem.

Pred tri sto leti po priliki je živel ob bregu Donave mogočen boljar (plemenitaž ali žlahnik), ki mu je bilo ime DMITAR C*. Podedoval je po svojem očetu neizmerno bogastvo. Razun tega bil je lepe postave, hrabrega in poštenega serca. Bil je mladeneč, da mu ni bilo blizo para; imel je lastnosti, s katerimi si je prikupil vsako žensko serce. Komaj dvajset let star se je oženil, ter je vzel Jelico, osemnajst let staro hčerko nekega boljara, katero so ljudje čislali za najlepšo v celi državi. DMITAR in Jelica sta se ljubila, da se ne moreta dva zakonska bolj ljubiti; zdelo se jima je, da sta najsrečnejša človeka na tem svetu. Dobila sta tudi sinka, nad katerim sta imela neizrečeno veselje.

Osemnajst let je preteklo v lepi zakonski ljubezni; nju sin je rasel ko mlada jelka, vseč Bogu in ljudem, v vseh rečeh očetu podoben. Bili so to presrečni dnevi za DMITRA in Jelico.

Pa sreča tega sveta je minljiva! — Jela je Jelico malo po malem nekaka žalost napadati. Na njenem poprej zmiraj jasnem licu, lepem ko mleko in kri, brala se je neka notranja žalost, katero si je z vso močjo zakrivati prizadevala. Tako je nemila osoda tudi pri njej oostro ternje med rože zakrila, ki je stezo njenega življenja neprestano nadlegovalo. Pa kaj je bilo vsega tega krivo? Uzrok njene žalosti bila je — kakor pri marsikteri drugi ženi — nesrečna ljubosumnost in nezaupljivost do njenega moža. Akoravno že nad trideset let stara, je še vendar lepa bila, da malo takih. Ali vse to ni nič pomagalo; ona se serčnega červa nikakor znebiti ni mogla; vsako lepo ženo je sumila za ljubo svojega moža in tedaj tudi sovražila.

Boljar, ki ni za uzrok njene žalosti vedil, si je na vso moč prizadeval svojo ljubeznjivo ženo razveseliti; ona pa je vkljub vsega njegovega prizadevanja vendar vedno tužna in črna ostala. Akoravno Jelica ni mogla celó nič odkriti, kar bi jo bilo prepričalo nezvestobe njenega moža, jo je vendar vedno mučila dvojba, ker se ni mogla resnice prepričati. Ako je mož količkaj nevoljen ali raztresen bil, berž je v tem dokaz najti mislila, da mu je dolgočasno pri nji in da je že sit njene ljubezni. Ako je pa bil prijazniši kakor po navadi, je mislila, da to za to dela, da bi ji nezvestobo laže prikril. Boljarju se je njena nevolja tako pristudila, da je šel skoro vsaki dan s svojim sinom in drugimi prijatli na lov. To pa je še bolj poterdilo mnenje nesrečne žene.

„Da, da, že vidim“ — si je mislila ko je odšel — „jez sem že ostarela, pa zato ne mara več za me; kaj mi hasne moje dvojenje? moja mladost je prešla; ah, da bi le ono poznala, ki mi njegovo ljubezen krade!“

V DMITROVI hiši bila je med drugimi tudi neka zala Erdeljka, Anastazija po imenu, katero je boljarka zelo rada imela. Nadarjena z vsemi lepimi čednostmi je svoje opravila in dolžnosti tako marljivo in zvesto opravljala, da so jo imeli kakor svojega otroka radi. — Naenkrat zapazi boljarka pri njej nekako raztresenost in nemarljivost; kmalo ji je to znamenje, da nekaj važnega zali deklici serce teži. Čudila se je temu premenu. Kar ji na misel pride, da berž ko ne je ta deklica s svojo lepoto boljarja zapeljala, da se je čisto spremenil. Ta misel ji ne dá več miru ne pokoja; misli in misli, kaj bi storila, vendar si nič pametnega ne izmisli.

Zgodi se, da neko jutro pride boljar s svojim sinom v dvorano, ter ji zopet oznani, da gré na lov.

„Zopet me češ samo pustiti?“ — mu reče po kratkem govoru — „ah! čedalje bolj čutim, da srečnih naših dni je konec.“

„Jelica! pa kaj ti blodiš?“ — odgovori DMITAR malo razdražen.

„Bili so časi“ — ga zaverne Jelica — „ko nisi tako pogosto na lov hodil!“

„Tadaj sem bil sam; sadaj pa imam drugega, ki ne more domá brez dela časa tratiti; — kaj ne, sinko moj?“

„Draga mamica! pustite me“ — reče sin — „greh bi bilo, ako bi tako lepi dan zanemarili; že so konji obsedlani, slišite kako nepoterpežljivo po dvorišču hrgečejo?“

„O, izgovorov imata zmiraj dosti, da se le mene znebita“ — odgovori razdražena Jelica.

„Eh, berbljanje žensko“ — reče DMITAR — „prosim te bodi pametna, Jelica! Saj vidiš, da osemnajst let star mladeneč ne more svojih mladih dni prespati kakor kak star paša.“ (Dal. sl.)

Slovanski popotnik.

* Gospod Mijat Stojanovič v Sremskih-Karlovcih, popisovavec narodnih običajev slavonsko-sremskih, nazivlja na naročilo svojega dela pod naslovom: „Slike iz domačega života našega slavonskoga naroda i slike iz prirode (naravi) s dodatkom Slavonske pučke sigre.“ Skušal sem — pravi sam pisatelj v zagrebškem listu — naslikati celo življenje našega slavonskega národa, kako je on verlega značaja, milega serca, zdravega in jedrega uma in poln dušne sposobnosti, s ktere bote nekaj, ko se bo dovoljno izobrazil, izvirale sreča in blagostanje.

* Pod naslovom: „Włościanie z okolic Krakowa“ izšla je v Krakovu zlo zanimiva knjižica Jos. Maćinskega, kinčana s podobo Mih. Stahoviča. V tem delu popisuje pisatelj s prosto besedo narodne običaje in šege svojega ljudstva. „Lumir.“

* Četertemu listu „Serbskih Nowin“ lužičkih, ktere v Budišinu izdaja gospod Smoler (Schmaler), pridana je lepoznavna priloga pod naslovom: „Měsačny Pridavk k Serbskim Nowinam.“ Obsega lužički prevod Deržavinove visoke ode „Bog“, več lepoznavskih člankov in književne reči. Omenjeno je tudi, da bodo ondi (v Budišinu) ustanovili odbor, ki bo s pomočjo matice serbske izdajal lepoznavne knjige. Pisal bo tudi ta odbor po časopisu serbske matice in v mesečnem dodatku; razun tega bo dal vsako leto almanah (zabavnik), ki bo obsegal zlo znamenite reči, na svitlo. Do zdaj ima omenjeni odbor že sedem členov. Odbran je tudi gotov zbor, ki bo presojeval poslane spise. „Sedmica.“

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Benetk 13. maja. Znano Vam je, da Severinovo društvo v Beču je vabilo tudi letos na Božjo pot v Rim, in res! sošlo se nas je vseh skupaj štirinajst. Sledeči gospodje so: Demartini, dohtar zdravilstva iz Pole, Ebner, cerkovnik iz Marijnega Celja, Hrovat, mestni fajmošter iz Ljubljane, Kikinger in Šrek, zasebnika iz Dunaja, Kolar, mestni fajmošter iz Strigone na Madžarskem, Kovalski, podobar iz Dunaja, Luciani, župan iz Albone v Istri, Čibašek, kaplan iz Wolfsberga, Wohlgemut, kaplan v Niederdorfu na Tiroljskem, Šwarcner, kupčijski računar iz Dunaja, Sumerer, fajmošter v Absettnu, Cančić, fajmošter v Jarendorfu na Madžarskem, in jez, ki Vam to pisemce pišem. V torek, 11. t. m. ravno o polnoči smo od Tersta odrinili, in na parobrodu „Milano“ veselo v Benetke veslali. Al vreme ni bilo prijazno; merzel veter je nam obraze bril, ladjo močno gugal in morska bolezen nas je tlačiti jela. Pač čudna bolezen! človeku začne